

Obec Litmanová

ZADANIE

ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

Litmanová

**Spracoval: Ateliér URBEKO, s. r. o. Prešov
Október 2021**

OBSAH :

b) Hlavné ciele rozvoja územia	3
c) Vymedzenie riešeného územia	3
d) Požiadavky vyplývajúce z Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja	4
e) Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia.....	13
f) Požiadavky na riešenie záujmového územia obce.....	13
g) Základné demografické údaje a prognózy.....	14
h) Požiadavky na urbanistickú kompozíciu obce.....	14
i) Požiadavky na obnovu, prestavbu a asanáciu obce	15
j) Požiadavky na riešenie rozvoja dopravy a koncepcie technickej infraštruktúry.....	15
k) Požiadavky na ochranu prírody a krajiny, kultúrneho dedičstva, na ochranu prírodných zdrojov, ložísk nerastov a všetkých ďalších chránených území a ich ochranných pásiem vrátane požiadaviek na zabezpečenie ekologickej stability územia.....	16
l) Požiadavky z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného a technického vybavenia územia.....	17
m) Požiadavky vyplývajúce zo záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami a civilnej ochrany obyvateľstva	17
n) Požiadavky na riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce	18
o) Požiadavky na riešenie bývania, občianskeho vybavenia, sociálnej infraštruktúry a výroby..	19
p) Požiadavky z hľadiska životného prostredia	19
q) Osobitné požiadavky z hľadiska ochrany poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu.....	19
r) Požiadavky na riešenie vymedzených častí územia obce, ktoré je potrebné riešiť územným plánom zóny.....	20
s) Požiadavky na určenie regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania územia	20
t) Požiadavky na vymedzenie plôch pre verejnoprospešné stavby	20
u) Požiadavky na rozsah a úpravu dokumentácie územného plánu	20

a) Dôvody obstarania územného plánu

Obec Litmanová nemala v predchádzajúcom období spracovanú a platnú žiadnu územnoplánovacia dokumentáciu. Pri plánovaní jednotlivých aktivít pre rozvoj obce a na riadenie stavebného rozvoja pri územných a stavebných konaniach nemalo vedenie obce k dispozícii odborné spracovaný a schválený dokument, ktorý by jej poskytol aj právnu oporu pri obhajovaní záujmov obce. V obci a jej katastri sa rozvíja viacero funkcií presahujúcich lokálny význam, prelína niekoľko rozmanitých záujmov, ktoré je potrebné koordinovať a regulovať s cieľom trvalo udržateľného rozvoja kvalitného životného prostredia obyvateľov aj návštevníkov obce. Pred vedením obce stojí aktuálna otázka optimálneho využívania územia a rozvoja sídla v nasledujúcom období, ďalšej výstavby v ňom, v jeho jednotlivých častiach a v celom katastri, a z toho vyplývajúca potreba mať spracovaný, schválený a platný ucelený územný plán obce v súlade so súčasnou legislatívou v oblasti územného plánovania a súvisiacimi zákonmi.

Litmanová leží v okrese Stará Ľubovňa v Ľubovnianskej vrchovine, v urbanizačnom priestore okresného mesta neďaleko regionálnej urbanistickej osi Poprad - Stará Ľubovňa - Prešov. Vzhľadom na jej vhodnú polohu, dobrú dopravnú dostupnosť okresného mesta a veľmi dobré životné prostredie pretrvávajú záujem o bývanie v nej. V katastri obce sa rozvíjajú aj dva špecifické areály – športovo-rekreačný areál lyžiarskeho strediska Fakľovka a pútnický areál na hore Zvir. Obec potrebuje riešiť nedostatočnú dopravnú infraštruktúru a neexistujúcu kanalizáciu. Do územného plánu obce je potrebné zapracovať investičné zámery Programu rozvoja obce a záväzné časti Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja.

Hlavným dôvodom obstarania územného plánu je potreba vypracovať aktuálny základný právny nástroj územného plánovania pre obec v súlade s cieľmi a úlohami územného plánovania podľa § 1 a § 2 stavebného zákona územnoplánovacou dokumentáciou spracovanou v súlade s § 8 stavebného zákona formou územného plánu obce podľa § 11 stavebného zákona, obstaraného obcou v súlade s § 17 a § 18 ods.4 stavebného zákona.

b) Hlavné ciele rozvoja územia

Hlavným cieľom rozvoja územia je ďalší rozvoj hlavných funkcií sídla využitím potenciálu územia v súlade so záujmami jeho obyvateľov s cieľom tvorby a ochrany optimálneho životného prostredia pri dodržaní zásad trvalo udržateľného rozvoja. Je potrebné riešiť rozvoj bývania pre predpokladaný prírastok obyvateľstva, doplnenie chýbajúcich zariadení občianskej vybavenosti, vymedzenie plôch pre rozvoj podnikateľských aktivít, rozvoj dopravnej a technickej infraštruktúry obce. Pre budúci rozvoj obce je potrebné riešiť využívanie rekreačného potenciálu krajiny v rámci rozvoja lyžiarskeho strediska, pútnického areálu Zvir aj ostatných častí katastra pri zohľadnení záujmov ochrany prírody. V rámci celého riešeného územia je potrebné navrhnuť protipovodňové opatrenia, spôsob využívania povrchových vôd a opatrenia na riešenie dôsledkov klimatických zmien. Do územného plánu je potrebné zapracovať požiadavky vyplývajúce z riešenia Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja a skoordinať prelínajúce sa funkcie a záujmy so susednými sídlami. Pri návrhu riešenia rozvoja územia je potrebné zohľadniť aj cezhraničné súvislosti s priľahlým územím Poľskej republiky.

c) Vymedzenie riešeného územia

Územný plán obce sa spracováva pre celé územie obce (§ 11 zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov). Územím obce je jej administratívne územie.

Pre riešenú obec je to katastrálne územie č.832944 **Litmanová** okres Stará Ľubovňa s celkovou výmerou 1795,66 ha.

Záujmovým územím obce pre riešenie širších vzťahov je územie priľahlé ku katastrálnemu územiu obce, ktorého funkčné využívanie a priestorové usporiadanie ovplyvňuje funkčné využívanie a priestorové usporiadanie vlastného územia obce. Pre obec Litmanová sú to katastrálne územia susedných obcí Jarabina a Kamienka, ale aj prihraničných obcí Jaworki a Piwniczna-Zdrój v Poľskej republike.

d) Požiadavky vyplývajúce z Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja

Nadradeným územným plánom regiónu pre riešené územie je Územný plán Prešovského samosprávneho kraja. Podľa platného znenia Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja, schváleného uznesením Zastupiteľstva Prešovského samosprávneho kraja č. 268/2019 zo dňa 26.8.2019, ktorého záväzná časť bola vyhlásená VZN PSK č. 77/2019, schváleným Zastupiteľstvom Prešovského samosprávneho kraja uznesením č. 269/2019 zo dňa 26.8. 2019 s účinnosťou od 6.10.2019, je pri riešení územného plánu obce Litmanová potrebné zohľadniť nasledujúce záväzné regulatívy a verejnoprospešné stavby:

I. Záväzné regulatívy územného rozvoja Prešovského samosprávneho kraja

1. Zásady a regulatívy štruktúry osídlenia, priestorového usporiadania osídlenia a zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja urbanizácie

1.2. V oblasti regionálnych vzťahov

- 1.2.1. Rozvoj Prešovského samosprávneho kraja vytvárať polycentricky vo väzbe na rozvojové osi, centrá a ťažiska osídlenia v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry.
- 1.2.2. Podporovať rozvoj centier osídlenia podľa Konceptie územného rozvoja Slovenska v znení jeho zmien z roku 2011:
  - 1.2.2.5. 3.skupiny, 1.podskupiny – Levoča, Stará Ľubovňa, Snina, Svidník.
- 1.2.4. Podporovať ťažiská osídlenia podľa KURS:
  - 1.2.4.4. Tretej úrovne, druhej skupiny:
    - 1.2.4.4.3. Staroľubovnianske.
  - 1.2.5. Podporovať rozvojové osi podľa KURS:
    - 1.2.5.2. Druhého stupňa:
      - 1.2.5.2.1. Kežmarsko – toryskú rozvojovú os: Poprad – Kežmarok – Stará Ľubovňa – Sabinov –Prešov.
- 1.2.7. Sídelnú štruktúru kraja formovať ako kompaktný, vzájomne previazaný hierarchický systém osídlenia rešpektujúci prírodné, krajinné a historické danosti územia a rozvojové plochy umiestňovať predovšetkým v nadväznosti na zastavané územia.
- 1.2.8. Podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území predovšetkým v územiach intenzívnej urbanizácie založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka.
- 1.2.9. Vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrom podporou verejného dopravného a technického vybavenia.
- 1.2.10. V záujme vytvorenia charakteristického architektonického výrazu predovšetkým rekreačných území, pri realizácii stavieb zohľadňovať regionálnu znakovosť s využitím dostupných prírodných materiálov.
- 1.2.13. Rešpektovať podmienky vyplývajúce zo záujmov obrany štátu v okresoch Bardejov, Humenné, Kežmarok, Levoča, Medzilaborce, Poprad, Prešov, Sabinov, Snina, Stará Ľubovňa, Stropkov, Svidník a Vranov nad Topľou.
- 1.2.17. V oblasti civilnej ochrany obyvateľstva vytvárať územnotechnické podmienky pre zariadenia na ukrývanie obyvateľstva v prípade ohrozenia.
- 1.2.18. Rešpektovať územnotechnické požiadavky na požiarnu ochranu obyvateľstva.

1.3. V oblasti štruktúry osídlenia

- 1.3.1. Podporovať sídelný rozvoj vychádzajúci z princípov trvalo udržateľného rozvoja, zabezpečujúceho využitie územia aj pre nasledujúce generácie bez obmedzenia schopnosti budúcich generácií uspokojovať vlastné potreby.
- 1.3.2. Rešpektovať pri rozvoji osídlenia prírodné zdroje, poľnohospodársku pôdu, podzemné a povrchové zásoby pitnej vody, ako najvýznamnejšie determinanty rozvoja územia.
- 1.3.3. Územný a priestorový rozvoj orientovať prednostne na intenzifikáciu zastavaných území, na zvyšovanie kvality a komplexity urbánnych prostredí.
- 1.3.4. Prehodnotiť v procese aktualizácii ÚPN obcí navrhované nové rozvojové plochy a zároveň minimalizovať navrhovanie nových území urbanizácie.
- 1.3.5. Nerozvíjať osídlenie na územiach environmentálnych záťaží alebo v ich blízkosti.

- 2. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja hospodárstva**
- 2.1. V oblasti hospodárstva**
- 2.1.5. Vytvárať podmienky kompaktného rozvoja obcí primárnym využívaním voľných, nezastavaných územných častí zastavaného územia obcí. Pri umiestňovaní investícií prioritne využívať revitalizované opustené hospodársky využívané územia (tzv. hnedé plochy–brownfield).
- 2.2. V oblasti poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a rybného hospodárstva**
- 2.2.1. Podporovať alternatívne poľnohospodárstvo a prírode blízke obhospodarovanie lesov v chránených územiach, v pásmach hygienickej ochrany a v územiach začlenených do územného systému ekologickej stability.
- 2.2.2. Minimalizovať pri územnom rozvoji možné zábery poľnohospodárskej a lesnej pôdy. Navrhovať funkčné využitie územia tak, aby čo najmenej narušalo organizáciu poľnohospodárskej pôdy, jej využitie, aby navrhované riešenie bolo z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy najvhodnejšie.
- 2.2.3. Zohľadňovať pri územnom rozvoji výraznú ekologickú a environmentálnu funkciu, ktorú poľnohospodárska a lesná pôda popri produkčnej funkcii plní.
- 2.2.5. Vo všetkých vyhlásených osobitne chránených územiach s tretím a štvrtým stupňom ochrany prírody a krajiny a v územiach vymedzených biocentier, ktoré sú v kategóriách ochranné lesy, lesy osobitného určenia mimo časti lesov pod vplyvom imisií zaradených do pásiem ohrozenia, rešpektovať ako jednu z hlavných funkcií ekologickú a vodozádržnú funkciu lesov s minimálnym drevoprodukčným významom.
- 3. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry**
- 3.1. V oblasti školstva**
- 3.1.1. Podporovať a optimalizovať rovnomerný rozvoj siete škôl, vzdelávacích, školiacich a preškoľovacích zariadení v závislosti na vývoji rastu/poklesu obyvateľstva v území obcí s intenzívnou urbanizáciou.
- 3.2. V oblasti zdravotníctva**
- 3.2.1. Rozvíjať rovnomerne na území kraja zdravotnú starostlivosť vo všetkých formách jej poskytovania.
- 3.2.3. Vytvárať územno–technické predpoklady pre rozvoj domácej ošetrovateľskej starostlivosti, domovov ošetrovateľskej starostlivosti, geriatrických centier, stacionárov a zariadení liečebnej starostlivosti v priemete celého územia kraja a dopĺňať ich kapacity podľa aktuálnych potrieb.
- 3.3. V oblasti sociálnych vecí**
- 3.3.2. Vybudovať rovnomernú sieť zariadení sociálnych služieb a terénnych služieb a vytvoriť sieť dostupnú všetkým občanom v sociálnej a hmotnej núdzi v závislosti na vývoji počtu obyvateľstva v území.
- 3.3.3. Vytvárať územno–technické podmienky pre nové, nedostatkové či absentujúce druhy sociálnych služieb vhodnou lokalizáciou na území kraja a zamerať pozornosť na také sociálne služby, ktorých cieľom je najmä podpora zotrvania klientov v prirodzenom sociálnom prostredí.
- 3.3.4. Zohľadniť nárast podielu obyvateľov v poproduktívnom veku v súvislosti s predpokladaným demografickým vývojom a zabezpečiť vo vhodných lokalitách primerané podmienky pre zariadenia poskytujúce pobytovú sociálnu službu (pre seniorov, pre občanov so zdravotným postihnutím).
- 3.4. V oblasti duševnej a telesnej kultúry**
- 3.4.2. Podporovať rozvoj zariadení kultúry v súlade s polycentrickým systémom osídlenia.
- 3.4.3. Rekonštruovať, modernizovať a obnovovať kultúrne objekty, vytvárať podmienky pre ochranu a zveľaďovanie kultúrneho dedičstva na území kraja formou jeho vhodného využitia najmä pre občiansku vybavenosť.
- 3.4.4. Podporovať stabilizáciu založenej siete zariadení kultúrno–rekreačného charakteru.

3.4.5. Rozvíjať zariadenia pre športovo–telovýchovnú činnosť a vytvárať pre ňu podmienky v mestskom aj vidieckom prostredí v záujme zlepšenia zdravotného stavu obyvateľstva.

4. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja rekreácie, cestovného ruchu a kúpeľníctva

- 4.1. Rešpektovať prioritu prírodného prostredia ako nevyhnutnej podmienky optimálneho fungovania rozvoja cestovného ruchu, ktorý sa v rozhodujúcej miere viaže na prírodné a krajinné prostredie. Podporovať aktivity súvisiace so starostlivosťou o krajinu a s aktívnym spôsobom jej ochrany. V navrhovaných a existujúcich chránených územiach s 5. stupňom ochrany a v zónach A rešpektovať bezzásahový režim ochrany.
- 4.2. Nadviazať domáce turistické aktivity na medzinárodný turizmus využitím:
- 4.2.1. Špecifickéj prihraničnej polohy regiónov PSK s Poľskom a Ukrajinou.
- 4.2.3. Rekreačných krajinných celkov (RKC) – Tatranský región (RKC Vysoké Tatry, RKC Belianske Tatry, RKC Spišská Magura, RKC Ľubické predhorie, RKC Kozie chrbty, **RKC Ľubovnianska vrchovina**), Spišský región (RKC Stredný Spiš a RKC Levočské vrchy), Šarišský región (RKC Čergov, RKC Bachureň – Branisko, RKC Slanské vrchy, RKC Busov, RKC Dukla), Hornozemplínsky región (RKC Domaša, RKC Nízke Beskydy, RKC Východné Karpaty, RKC Vihorlat).
- 4.6. Vytvárať územné a priestorové podmienky pre rozvoj služieb, produktov a centier cestovného ruchu s celoročným využitím.
- 4.7. Využívať funkčné plochy športovej, rekreačnej vybavenosti a cestovného ruchu, najmä na modernizáciu existujúcich zariadení predovšetkým na území národných parkov mimo zastavaných území obcí.
- 4.8. Posudzovať individuálne územia vhodné pre rozvoj cestovného ruchu z hľadiska únosnosti rekreačného zaťaženia a na základe konkrétnych požiadaviek ochrany prírody a krajiny a krajinného obrazu.
- 4.11. Vymedziť sústavu turistických nástupných bodov, do ktorých priviesť integrovanú dopravu, zriadiť služby, vrátane parkovísk a oddychových plôch.
- 4.12. Zariadenia cestovného ruchu a poskytovanie služieb prioritne umiestňovať v zastavaných územiach existujúcich stredísk cestovného ruchu. Do voľnej krajiny umiestňovať len vybavenosť, ktorá sa bezprostredne viaže na uskutočňovanie rekreačných činností závislých od prírodných daností.
- 4.17. V územných plánoch obcí minimalizovať zmenu funkcie opodstatnených plôch rekreácie a turizmu na inú funkciu, predovšetkým na bývanie.
- 4.18. Vytvárať územné podmienky pre obnovu a realizáciu nových viacúčelových vodných nádrží (sústav) s prevládajúcou rekreačnou funkciou a príslušnou športovo–rekreačnou vybavenosťou.
- 4.19. Podporovať rozvoj príslušnej rekreačnej vybavenosti a umiestňovanie rekreačného mobiliáru pri cyklistických trasách a ich križovaní, v obciach a turisticky zaujímavých lokalitách (rekreačný mobiliár, stravovacie a ubytovacie zariadenia).
- 4.20. Podporovať rozvoj agroturistických aktivít, rekonštrukcie nevyužívaných poľnohospodárskych/prevádzkových dvorov na rozvoj agroturistických areálov.
- 4.21. Prepájať agroturistické zariadenia s inými turistickými zariadeniami, najmä rekreačnými trasami (pešími, cyklistickými, jazdeckými, ...).
- 4.22. Navrhovať zriaďovanie jazdeckých trás pre hipoturistiku a hipoterapiu.
- 4.23. Podporovať rozvoj šetrných foriem netradičných športovo–rekreačných aktivít vo vzťahu k životnému prostrediu (bezhluchých, bez zvýšených nárokov na technickú a dopravnú vybavenosť, na zásahy do prírodného prostredia, na zábery lesnej a poľnohospodárskej pôdy, ...).
- 4.24. Modernizovať staré rekreačné centrá prednostne pred vytváraním nových športovo–relaxačných plôch.
- 4.25. Vytvárať podmienky pre územný rozvoj už existujúcich chatových osád.
- 4.28. Pri zámeroch budovania nových a rozširovania existujúcich zjazdových tratí a súvisiacej infraštruktúry rešpektovať ako limitujúci faktor biologické limity a limity vyplývajúce z prítomnosti území zaradených v európskej sieti NATURA 2000 a osobitne chránených častí prírody a krajiny a ich výstavbu uskutočňovať mimo navrhovaných a existujúcich chránených území s 5. stupňom ochrany a navrhovaných a existujúcich zón A národných parkov.

- 4.29. Chránené územie národnej siete a územia sústavy NATURA 2000 prednostne využívať na prírodný turizmus, letnú poznávaciu turistiku a v nadväznosti na terénne danosti územia v prípustnej miere pre zimné športy a letné vodné športy, len ak sú tieto aktivity v súlade s dokumentami starostlivosti o tieto územia.
- 4.32. V katastrálnych územiach obcí s jedinečným krajinným obrazom alebo jedinečnou kultúrnou krajinou, najmä kde je predpoklad zvýšenej turistickej návštevnosti, minimalizovať dopad dynamickej a statickej dopravy, nerozširovať cestnú sieť a zohľadňovať platnú legislatívu v oblasti ochrany kultúrnych pamiatok a kultúrnej krajiny.
- 5. Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie**
- 5.1. Pri plánovaní funkčného využitia územia s obytnou a rekreačnou funkciou zohľadňovať ich situovanie vzhľadom na existujúce líniové zdroje hluku a vytvárať územné podmienky na realizáciu protihlukových opatrení na území PSK.
- 5.2. Podporovať účinnú sanáciu starých environmentálnych záťaží.
- 5.7. Vytvoriť územné podmienky pre bezpečné situovanie výstavby mimo území s vysokým radónovým rizikom.
- 5.8. Rešpektovať zásady ochrany vodných zdrojov a ochrany území s vodnou a veternou eróziou,
- 5.9. Podporovať kompostovanie biologicky rozložiteľných odpadov.
- 6. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska ochrany prírody a tvorby krajiny, v oblasti vytvárania a udržiavania ekologickej stability, využívania prírodných zdrojov a iného potenciálu územia**
- 6.1. V oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny**
- 6.1.1. Rešpektovať a zohľadňovať územie Svetového prírodného dedičstva UNESCO Staré bukové lesy a bukové pralesy Karpát a iných regiónov Európy, Biosférickú rezerváciu Tatry, Medzinárodnú biosférickú rezerváciu Východné Karpaty, Park tmavej oblohy Poloniny, územia Natura 2000, veľkoplošné chránené územia prírody –TANAP, PIENAP, NAPANT, NP Slovenský Raj, NP Poloniny a Chránené krajinné oblasti Vihorlat a Východné Karpaty, ako aj maloplošné chránené územia prírody ležiace na území PSK.
- 6.1.5. Rešpektovať a zohľadňovať pri ďalšom využití a usporiadaní územia, všetky v území PSK vymedzené skladobné prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES), predovšetkým biocentrá provinciálneho (PBC) a nadregionálneho (NRBc) významu a biokoridory provinciálneho (PBK) a nadregionálneho (NRBk) významu.
- 6.1.6. Podporovať ekologicky optimálne využívanie územia, biotickej integrity krajiny a biodiverzity.
- 6.1.7. Zosúlaďovať trasovanie a charakter navrhovaných turistických a rekreačných trás s požiadavkami ochrany prírody v chránených územiach a v územiach, ktoré sú súčasťou prvkov ÚSES, predovšetkým po existujúcich trasách. Nové trasy vytvárať len v odôvodnených prípadoch, ktoré súčasne zlepšia ekologickú stabilitu územia.
- 6.1.9. Vyhýbať sa pri riešení nových dopravných prepojení územiám, ktoré sú známe dôležitými biotopmi chránených druhov živočíchov a chránenými druhmi rastlín.
- 6.2. V oblasti vytvárania a udržiavania ekologickej stability**
- 6.2.2. Podporovať odstránenie pôsobenia stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov územného systému ekologickej stability.
- 6.2.3. Podporovať výsadbu pôvodných druhov drevín a krovín na plochách náchylných na eróziu. Podporovať revitalizáciu upravených tokov na území PSK, kompletizovať alebo doplniť sprievodnú vegetáciu výsadbou domácich pôvodných druhov drevín a krovín pozdĺž tokov, zvýšiť podiel trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií,
- 6.2.4. Podporovať zakladanie trávnych porastov, ochranu mokradí a zachovanie prírodných depresií, spomalenie odtoku vody v deficitných oblastiach a zachovanie starých ramien a meandrov.
- 6.2.5. Uprednostňovať pri obnove vegetačných porastov prirodzenú obnovu, zvyšovať ich ekologickú stabilitu prostredníctvom ich obnovy dlhovekými pôvodnými drevinami podľa stanovištných podmienok, dodržiavať prirodzené druhové zloženie drevín pre dané typy (postupná náhrada nepôvodných drevín pôvodnými) a obmedziť ťažbu veľkoplošnými holorubmi. Podporovať zachovanie ekologicky významných fragmentov lesov s malými výmerami v poľnohospodársky využívannej krajine.

6.2.7 Podporovať ekologický systém budovania sprievodnej zelene okolo cyklotrás.

6.3. V oblasti využívania prírodných zdrojov a iného potenciálu územia

6.3.1. Chrániť poľnohospodársku a lesnú pôdu ako limitujúci faktor rozvoja urbanizácie.

6.3.2. Rešpektovať a zachovať vodné plochy, sieť vodných tokov, pobrežnú vegetáciu a vodohospodársky významné plochy zabezpečujúce retenciu vôd v krajine.

6.3.3. Podporovať proces revitalizácie krajiny a ochrany prírodných zdrojov v záujme zachovania a udržania charakteristických čŕt krajiny a základných hodnôt krajinného obrazu.

6.3.4. Zabezpečiť ochranu vôd a ich trvalo udržateľného využívania znížením znečisťovania prioritnými látkami, zastavenie alebo postupné ukončenie produkcie emisií, vypúšťania a únikov prioritných nebezpečných látok.

6.3.7. Regulovať využívanie obnoviteľných zdrojov v súlade s mierou ich samoreprodukcie a revitalizovať narušené prírodné zdroje, ktoré sú poškodené alebo zničené najmä následkom klimatických zmien, živelných pohrôm a prírodných katastrof.

7. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska starostlivosti o krajinu

7.1. Dodržiavať ustanovenia Európskeho dohovoru o krajine pri formovaní krajinného obrazu riešeného územia, ktorý vytvára priestor pre formovanie územia na estetických princípoch krajinárskej kompozície a na princípoch aktívnej ochrany hodnôt – prírodné, kultúrno–historické bohatstvo, jedinečné panoramatické scenérie, obytný, výrobný, športovo–rekreačný, kultúrno–spoločenský a krajinársky potenciál územia.

7.2. Podporovať a ochraňovať vo voľnej krajine nosné prvky jej estetickej kvality a typického charakteru – prirodzené lesné porasty, lúky a pasienky, nelesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodárskej krajine v podobe remízok, medzí, stromoradií, ako aj mokrade a vodné toky s brehovými porastmi.

7.3. Rešpektovať krajinu ako základnú zložku kvality života ľudí v mestských i vidieckych oblastiach, v pozoruhodných, všedných i narušených územiach.

7.4. Rešpektovať prioritu prírodného prostredia ako nevyhnutnej podmienky optimálneho fungovania ostatných funkčných zložiek v území.

7.5. Rešpektovať pri rozvoji jednotlivých funkčných zložiek v území základné charakteristiky primárnej krajinnej štruktúry, nielen ako potenciál územia, ale aj ako limitujúci faktor.

7.6. Rešpektovať a podporovať krajinotvornú úlohu lesných a poľnohospodársky využívaných plôch v kultúrnej krajine.

7.7. Prehodnocovať v nových zámeroch opodstatnenosť budovania spevnených plôch v území.

7.9. Chrániť lemové spoločenstvá lesov.

7.10. Podporovať zakladanie alejí, stromoradií v poľnohospodárskej krajine a chrániť a revitalizovať existujúce.

7.11. Rešpektovať pobrežné pozemky vodných tokov a záplavové/inundačné územia ako nezastavateľné, kde podľa okolností uplatňovať predovšetkým trávne, travinno–bylinné porasty.

7.12. Zachovať a rekonštruovať existujúce prvky malej architektúry v krajine a dopĺňať nové výtvarné prvky v súlade s charakterom krajiny.

7.13. Navrhované stavebné zásahy citlivo umiestňovať do krajiny v záujme ochrany krajinného obrazu, najmä v charakteristických krajinných scenériách a v lokalitách historických krajinných štruktúr.

8. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska zachovania kultúrno – historického dedičstva

8.1. Rešpektovať kultúrno–historické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené a navrhované na vyhlásenie, národné kultúrne pamiatky, pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma.

8.2. Zohľadňovať a chrániť v územnom rozvoji kraja:

8.2.5. Navrhované a existujúce národné kultúrne pamiatky a ich súbory, areály a ich ochranné pásma, s dôrazom na lokality pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón a na medzinárodne významné národné kultúrne pamiatky.

8.2.8. Pamätihodnosti, ktorých zoznamy vedú jednotlivé obce.

8.4. Rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etno–kultúrne a

- 8.5. hospodársko–sociálne celky.
Uplatniť v záujme zachovania prírodného, kultúrneho a historického dedičstva aktívny spôsob ochrany prírody a prírodných zdrojov.
- 8.7. Posudzovať pri rozvoji územia význam a hodnoty jeho jedinečných kultúrno – historických daností v nadväznosti na všetky zámery územného rozvoja.

9. Zásady a regulatívy rozvoja územia z hľadiska verejného dopravného vybavenia

9.3. Cestná doprava

9.3.6. Chrániť územné koridory a realizovať cesty III. triedy:

okres Stará Ľubovňa

- 9.3.6.40. Cesta III/3128:
9.3.6.40.1. Obchvat obce Jarabina.
9.3.6.42. Prepojenie obcí cestou III. triedy:
9.3.6.42.1. III/3127 Medzibrodie – časť Mníška nad Popradom – III/3158 Sulín – Závodie.
9.3.6.42.2. Litmanová III/3128 – Kamienka II/543.
- 9.3.7. Chrániť územný koridor, vytvárať územno–technické podmienky a realizovať:**
- 9.3.7.1. Diaľnice D1 a rýchlostné komunikácie R, ciest I., II. triedy a vybrané úseky III. triedy, úpravy ich parametrov, preložky, obchvaty a prepojenia vrátane prejazdnych úsekov dotknutých sídiel.
9.3.7.2. Obchvaty miest a obcí minimalizujúce kritické dopravné uzly v prevažnej miere v mestách a čiastočne aj vo väčších obciach.
9.3.7.4. Homogenizácie dvojpruhových ciest I., II. a III. triedy, vrátane prejazdnych úsekov dotknutých obcí.
9.3.7.5. Na dvojpruhových cestách s kategóriou ciest I., II. a III. triedy miestne rozširovanie na 3 pruhy (v stúpaní alebo pre striedavú možnosť predbiehania) za účelom zvyšovania bezpečnosti a plynulosti dopravy.
9.3.7.6. Odstraňovanie bodových a líniových dopravných závad a obmedzení.
9.3.7.8. Rozvíjanie a modernizáciu dopravnej infraštruktúry rešpektujúcu národné kultúrne pamiatky, ich bezprostredné okolie (do 10 m) a ochranné pásma pamiatkového územia (zoznam na www.pamiatky.sk), archeologické náleziská a pamätihodnosti obcí a záujmy ochrany prírody.
9.3.7.10. Chodníky pre chodcov okolo ciest I., II. a III. triedy a cyklistických pruhov okolo ciest II. a III. triedy.
9.3.7.11. Verejné dopravné zariadenia a priestory pre zariadenia verejnej hromadnej dopravy.
9.3.11. Vytvárať územnotechnické podmienky pre alternatívne spôsoby dopravy hlavne so zameraním na elektrodopravu a s tým súvisiacu sieť zásobných staníc pre elektromobily alebo hybridné automobily.

9.7. Cyklistická doprava

- 9.7.1. Rešpektovať významné dopravné väzby medzi regionálnymi centrami pre nemotorovú dopravu a to v zmysle národnej Stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky schválenej vládou SR v roku 2013, rešpektovať systém medzinárodných, nadregionálnych a regionálnych cyklotrás prepájajúcich PSK s významnými aglomeráciami, centrami cestovného ruchu v okolitých krajinách, na Slovensku a v regióne s možnosťou variantných riešení, okrem presne zadaného koridoru medzinárodnej cyklotrasy EuroVelo 11.
- 9.7.2. Vytvárať územné a územnotechnické podmienky pre realizáciu:
9.7.2.3. Cyklotrás predovšetkým na nepoužívaných poľných cestách historických spojníc medzi obcami so zohľadnením klimatických podmienok.
9.7.2.4. Súbehu cyklistickej dopravy (cyklociest) a pešej dopravy v dopravne zaťažených územiach mimo hlavného dopravného priestoru s oddeleným dopravným režimom,
9.7.3. Odčleniť komunikácie (cyklocesta, cyklocestička a cyklochodník) od automobilovej cestnej dopravy mimo hlavného dopravného priestoru. V centrách obcí a miest – najmä na komunikáciách III. a nižšej triedy odporúčame upokojuvať motorovú dopravu náležitými dopravnými – inžinierskymi prvkami, zriaďovať zóny 3D s efektívnymi nástrojmi na reguláciu rýchlosti – čím sa vo výraznej miere zlepšia podmienky pre nemotorovú – pešiu a cyklistickú dopravu, ktorej pozícia v hlavnom dopravnom priestore je v mnohých prípadoch (chýbajúci chodník či segregovaná cyklotrasa) opodstatnená.
9.7.5. Podporovať budovanie peších a cyklistických trás v poľnohospodárskej a vidieckej krajine.
9.7.6. Podporovať realizáciu spojitého, hierarchicky usporiadaného a bezpečného systému

- medzinárodných, národných, regionálnych a miestnych cyklotrás.
- 9.7.7. Podporovať vedenie cyklotrás mimo frekventovaných ciest s bezpečnými križovaniami s dopravnými koridorami, s vodnými tokmi, s územiaми ochrany prírody a krajiny, k čomu využívať lesné a poľné cesty.
- 9.7.8. Podporovať budovanie oddychových bodov na rekreačných trasách, oživených krajinným mobiliárom a malou architektúrou, vrátane sociálnych zariadení.
- 9.8. Infraštruktúra integrovaného dopravného systému**
- 9.8.1. Vytvárať územno–technické podmienky a presadzovať riešenia integrovaných dopravných systémov na území PSK najmä integráciu autobusovej a železničnej dopravy a zosúladiť integrovaný dopravný systém so susediacimi regiónmi a s pripravovanými strategickými dokumentmi PSK.
- 9.9. Infraštruktúra cestných komunikácií, železníc, cyklistickej a pešej dopravy pretínajúcej štátnu hranicu**
- 9.9.1. Chrániť priestory na rozvoj existujúcich a výstavbu nových cestných komunikácií pretínajúcich štátnu hranicu bez kontroly, vnútri schengenského priestoru na úseku hranice s Poľskom a to:
- 9.9.1.3. Pešie a cyklistické komunikácie pretínajúce štátnu hranicu, turistické komunikácie a komunikácie pre prihraničný styk:
- h) Litmanová – Jaworky, peší, cyklisti – návrh,
- 10. Zásady a regulatívy rozvoja nadradeného verejného technického vybavenia**
- 10.1. V oblasti umiestňovania územných koridorov a zariadení technickej infraštruktúry**
- 10.1.1. Umiesťovať nové územné koridory a zariadenia technického vybavenia citlivo do krajiny, ako aj citlivo pristupovať k rekonštrukcii už existujúcich prvkov technického vybavenia tak, aby sa pri tom v maximálnej miere rešpektovali prírodné prvky ako základné kompozičné prvky v krajinnom obraze.
- 10.2. V oblasti zásobovania vodou**
- 10.2.1. Chrániť a využívať existujúce zdokumentované zdroje pitnej vody s cieľom zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov, vrátane ich pásiem hygienickej ochrany.
- 10.2.4. Zvyšovať podiel využívania povrchových a podzemných vôd, ktoré svojimi parametrami nespĺňajú požiadavky na pitnú vodu (tzv. úžitková voda) pri celkovej spotrebe vody v priemyselnej výrobe, poľnohospodárstve, vybavenosti a takto získané kapacity pitnej vody využiť pri rozširovaní verejných vodovodov.
- 10.2.5. V regiónoch, kde nie je možné napojenie na skupinový vodovod, zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou riešiť s využitím miestnych vodných zdrojov.
- 10.3. Chrániť územné koridory pre líniové stavby:**
- 10.3.4. Zabezpečiť hydrogeologické prieskumy pre zistenie zdrojov podzemnej vody využívanej na pitné účely na celom území.
- 10.3.5. Zriadiť nové vodné zdroje pre obce odľahlé od hlavných trás vodárenských sústav (vodovodných rozvodných potrubí).
- 10.3.6. Rezervovať plochy a chrániť koridory pre stavby skupinových vodovodov a vodovodov zo zdrojov obcí.
- 10.4. V oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd**
- 10.4.1. Rezervovať koridory a plochy pre kanalizáciu a pre zariadenia čistenia odpadových vôd:
- 10.4.1.2. Realizáciu verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd nachádzajúcich sa v ochranných pásmach vodárenských odberov z povrchových tokov zabezpečiť na úrovni súčasného technického pokroku.
- 10.4.2. Dobudovať kanalizáciu v obciach, kde v súčasnosti nie je vybudovaná a napojiť na príslušné ČOV.
- 10.4.3. Riešiť u obcí nezaradených do aglomerácií odvádzanie splaškových odpadových vôd do vodotesných žump s dostatočnou látkovou a hydraulickou kapacitou do doby vybudovania verejnej kanalizácie a ČOV.

- 10.4.5. Odstraňovanie disproporcií medzi zásobovaním pitnou vodou sídelnou sieťou verejných vodovodov a odvádzaním odpadových vôd sieťou verejných kanalizácií a ich čistením v ČOV je nutné zabezpečiť:
- 10.4.5.2. Budovaním komplexných kanalizačných systémov, t.j. kanalizačných sietí spolu s potrebnými čistiarenskými kapacitami.
- 10.4.5.3. Budovaním nových kanalizačných systémov pre výhľadové kapacity.
- 10.4.5.4. Aplikáciu nových trendov výstavby kanalizačných sietí so zameraním na znižovanie množstva balastných vôd prostredníctvom vodotesnosti kanalizácií.

10.5. V oblasti vodných tokov, meliorácií, nádrží

- 10.5.1. Revitalizovať na vodných tokoch, kde nie sú usporiadané odtokové pomery, protipovodňové opatrenia so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami.
- 10.5.2. Neumiestňovať vodné nádrže alebo vodné elektrárne do blízkosti jaskýň alebo krasových vyvieráčiek.
- 10.5.3. S cieľom zlepšiť kvalitu povrchových vôd a chrániť podzemné vody realizovať výstavbu nových kanalizácií, čistiarní odpadových vôd, rozšírenie a intenzifikáciu existujúcich ČOV a rekonštrukciu existujúcich kanalizačných sietí.
- 10.5.4. Zlepšovať vodohospodárske pomery (odtokových úprav) na malých vodných tokoch v povodí prírode blízkym spôsobom lesného hospodárenia bez uplatňovania veľkoplošných spôsobov výrubu lesov a zásahmi smerujúcimi k stabilizácii vodohospodárskych pomerov za extrémnych situácií.
- 10.5.5. Pri úpravách tokov využívať vhodné plochy na výstavbu poldrov, s cieľom zachytávať povodňové prietoky.
- 10.5.6. Budovať prehrádzky na úsekoch bystrinných tokov v horských a podhorských oblastiach, s cieľom znížiť eróziu a zanášanie tokov pri povodňových stavoch bez narušenia biotopu.
- 10.5.7. Vykonávať protierózne opatrenia na príľahlej poľnohospodárskej pôde a lesnom pôdnom fonde, s preferovaním prírode blízkych spôsobov obhospodarovania.
- 10.5.11. Vytvárať územnotechnické podmienky v území pre výstavbu rybníkov a účelových vodných nádrží.
- 10.5.16. Pri zachytávaní vôd zo spevnených plôch existujúcej a novej zástavby priamo na mieste, prípadne navrhnuť iný vhodný spôsob infiltrácie zachytenej vody tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou prípadnej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente.
- 10.5.18. Z hľadiska ochrany prírodných pomerov obmedziť zastavanie alúvií tokov ako miest prirodzenej retencie vôd a zabezpečiť ich maximálnu ochranu.

10.6. V oblasti zásobovania elektrickou energiou

- 10.6.1. Rešpektovať vedenia existujúcej elektrickej siete, areály, zariadenia a ich ochranné pásma (zdroje, elektrárne, vodné elektrárne, transformačné stanice ZVN a VVN, elektrické vedenia ZVN a VVN a pod.).

10.7. V oblasti prepravy a zásobovania zemným plynom

- 10.7.3. Vytvárať podmienky pre prednostnú realizáciu rozšírenia existujúcej distribučnej siete pre územia intenzívnej urbanizácie.
- 10.7.5. Rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma objektov plynárenských zariadení, technologických objektov (regulačné stanice plynu, armatúrne uzly) a ostatných plynárenských zariadení.
- 10.7.6. Rešpektovať predpoklad, že v budúcnosti môže dôjsť k čiastkovým rekonštrukciám existujúcich plynárenských zariadení (VTL plynovodov). Nové trasy budú rešpektovať existujúce koridory VTL vedení a budú prebiehať v ich ochrannom a bezpečnostnom pásme.

10.8. V oblasti využívania obnoviteľných zdrojov

- 10.8.1. Vytvárať územnotechnické podmienky pre výstavbu zdrojov energie využívajúc obnoviteľné zdroje a pri ich umiestňovaní vychádzať z environmentálnej únosnosti územia.
- 10.8.2. Neumiestňovať veterné parky a veterné elektrárne:
- 10.8.2.1. V územiach s 3., 4. a 5. stupňom ochrany, vyhlásených CHKO, vo vyhlásených územiach sústavy NATURA 2000 a v ich ochranných pásmach, v okolí jaskýň a v ich ochranných pásmach a v hrebeňových častiach pohorí.

- 10.8.2.2. V biocentrách a biokoridoroch ÚSES na regionálnej a nadregionálnej úrovni.
  - 10.8.2.3. V okolí vodných tokov a vodných plôch v šírke min. 100 m, v okolí regionálnych biokoridorov min. 100 m, pri nadregionálnych hydrických biokoridoroch min. 200 m (odstupové vzdialenosti na konkrétnej lokalite VE spresní ornitológ v procese EIA).
  - 10.8.2.4. V okolí turistických centier regionálneho a nadregionálneho významu vo vzdialenosti min. 1000 m.
  - 10.8.2.5. V krajinársky hodnotných lokalitách, významných pohľadových osiach, vizuálne exponovaných lokalitách.
  - 10.8.2.7. V ucelených lesných komplexoch.
  - 10.8.2.10. V ochranných pásmach 1. stupňa a 2. stupňa vodárenských zdrojov, v kúpeľných miestach a v kúpeľných územiach, v klimatických kúpeľoch, v aquaparkoch, v ochranných pásmach minerálnych a liečivých vôd a prírodných liečivých zdrojov 1. stupňa a 2. stupňa.
- 10.9. V oblasti telekomunikácií**
- 10.9.1. Vytvárať podmienky na rozvoj globálnej informačnej spoločnosti na území Prešovského kraja skvalitňovaním infraštruktúry informačných systémov.
  - 10.9.2. Rešpektovať jestvujúce trasy a ochranné pásma telekomunikačných vedení a zariadení.
  - 10.9.3. Rešpektovať situovanie telekomunikačných a technologických objektov.
  - 10.9.4. Vytvárať územné predpoklady pre potrebu budovania telekomunikačnej infraštruktúry v nových rozvojových lokalitách.
  - 10.9.5. Zariadenia na prenos signálu prioritne umiestňovať na výškové budovy a továrenské komíny, aby sa predišlo budovaniu nových stožiarov v krajine. Existujúce stavby na prenos signálu spoločne využívať operátormi a nevyužívané stožiarové stavby z krajiny odstraňovať.

II. Verejnoprospešné stavby

Verejnoprospešné stavby, v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie, spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú:

1. V oblasti verejnej dopravnej infraštruktúry

1.1. Cestná doprava

1.1.5. Stavby na cestách III. triedy:

okres Stará Ľubovňa

- 1.1.5.43. Cesta III/3128:
- 1.1.5.43.1. Obchvat obce Jarabina.
- 1.1.5.43.2. Prepojenie obcí cestou III. triedy–Litmanová III/3128 – Kamienska II/543.

1.4. Cyklistická doprava

- 1.4.2. Stavby cyklistických pruhov okolo ciest II. a III. triedy.

2. V oblasti nadradenej technickej infraštruktúry

2.3. V oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd

- 2.3.1. Stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd.

2.4. V oblasti vodných tokov, meliorácií, nádrží

- 2.4.1. Stavby na revitalizáciu vodných tokov s protipovodňovými opatreniami, so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami.
- 2.4.2. Stavby rybníkov, poldrov, zdrží, prehrádzok, malých viacúčelových vodných nádrží a vodárenských nádrží pre stabilizáciu prietoku vodných tokov.

2.6. V oblasti telekomunikácií

- 2.6.1. Stavby sietí informačnej sústavy a ich ochranné pásma.

e) Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia

Obec Litmanová sa nachádza v okrese Stará Ľubovňa v Prešovskom kraji, 7 km severne od okresného mesta. Obec leží blízko regionálnej urbanistickej osi Poprad – Stará Ľubovňa, v rurálnej podhorskej krajine, a je pohraničnou obcou – jej severná katastrálna hranica je zároveň štátnou hranicou. Je to menšia vidiecka obec s malou vlastnou hospodárskou základňou, základnou sociálnou a nekompletnou technickou infraštruktúrou, ale vhodným životným prostredím a významnými prírodnými hodnotami. Obec plní v území funkciu obytnú a výrobnú, ale aj rekreačnú a špecifickú funkciu náboženského pútnického miesta. Pomerne výhodná poloha blízko okresného mesta, na okraji jeho urbanizačného priestoru, a kvalitné životné prostredie dávajú predpoklady pre rozvoj bývania a súvisiacich zariadení občianskej vybavenosti. Dostupným vybavenostným zázemím pre obyvateľov obce je okresné mesto Stará Ľubovňa so širšou ponukou v oblasti obchodu, služieb a pracovných príležitostí. Obytná a výrobná funkcia obce majú lokálny význam, ale rekreačná a náboženská funkcia obce sú regionálneho významu, lyžiarske stredisko Fakľovka a pútnické miesto Zvir sú navštevované návštevníkmi zo širokého okolia, pričom náboženská funkcia má aj cezhraničný dosah, lebo významná časť návštevníkov prichádza z Poľskej republiky.

f) Požiadavky na riešenie záujmového územia obce

Záujmovým územím obce je územie priľahlé k územiu obce, ktorého funkčné využitie a priestorové usporiadanie sa má riešiť vo vzájomnej funkčnej a technickej súvislosti s územím vlastnej obce. Záujmovým územím obce Litmanová je územie susediacich okolitých obcí, t.j. Jarabina a Kamienka na slovenskom území a obcí Jaworki a Piwniczna-Zdrój v Poľskej republike.

Je to územie v severnej časti okresu Stará Ľubovňa, ktoré sa nachádza) v západnej časti Ľubovnianskej vrchoviny. Severná časť záujmového územia leží v Poľskej republike a je charakteristická rozvoľnenou rozptýlenou zástavbou a rozvíjajúcou sa rekreačnou funkciou, južná časť v Slovenskej republike, kde sú sústredené sídla s hlavnou obytnou funkciou. Stredom záujmového územia prebieha hraničný hrebeň Ľubovnianskej vrchoviny nadväzujúci na Pieniny, ktorý ovplyvňuje infraštruktúru aj vzájomné vzťahy obcí v danom území. Sídla ležiace na jednotlivých stranách hranice sú navzájom prepojené len v rámci štátov, v dotknutom záujmovom území nie je žiadne cestné alebo železničné cezhraničné prepojenie, hranicu je možné prekonať po turistických trasách pešo alebo na bicykli, prípadne terénnymi vozidlami po účelových cestách.

Obce Litmanová a Jarabina sú prepojené cestou III. triedy, ktorá vedie Starej Ľubovne, ale nemajú priame spojenie s Kamienkou, tá je prístupná zo Starej Ľubovne po ceste I. resp. od obce Hniezdne po ceste II. triedy. Túto komunikačnú sieť dopĺňajú poľné a lesné cesty a turistické a cykloturistické trasy, ktoré spájajú obce v na slovenskej strane navzájom ale aj s obcami na poľskej strane hranice. Centrom regiónu je okresné mesto Stará Ľubovňa, v ktorej je vybudovaná komplexná základná aj vyššia občianska vybavenosť. Jarabina je menšie sídlo s minimálnou vybavenosťou, Kamienka stredne veľká obec, v ktorej je občianska vybavenosť rozvinutejšia. Obce Litmanová a Jarabina využívajú čiastočne spoločnú nadradenú technickú infraštruktúru – VN el. vedenia, stredotlakový plynovod, telekomunikácie, ostatné časti infraštruktúry sú prevažne lokálne (vodovod). Slovenská a poľská časť záujmového územia nemá spoločné alebo prepojené systémy technickej infraštruktúry územia.

V rámci riešenia územného plánu obce Litmanová je potrebné riešiť najmä vzájomné súvislosti funkčného využitia plôch a rozvoja technického vybavenia záujmového územia. Okrem rozvoja bývania a koordinácie rozvoja občianskej vybavenosti je v celom území potrebné riešiť rozvoj podmienok pre rekreáciu a cestovný ruch ako rozvojovej funkcie územia. V rámci toho je potrebné navrhnuť skvalitnenie cestnej siete dobudovaním chýbajúcich prepojení obcí a obchvatov nevyhovujúcich úsekov, doplnenie siete peších a cyklistických turistických trás a rozvoj súvisiacej infraštruktúry rekreačných zariadení. Je potrebné riešiť primeraný rozsah a formu cezhraničných prepojení. V slovenskej časti je potrebné koordinovať rozvojové zámery v budovaní technickej infraštruktúry, najmä zabezpečovaní zásobovania pitnou vodou a zabezpečením čistenia odpadových vôd. V spoločnom povodí je potrebné koordinovať

protipovodňovú ochranu sídiel a hospodárenie s povrchovými vodami budovaním vodných nádrží a ochranných poldrov, doplnených plošnými vodozádržnými opatreniami a výsadbou krajínnej zelene ako súčasťou adaptačných opatrení na klimatické zmeny. Všetky rozvojové zámery je nutné posudzovať z hľadiska rešpektovania záujmov ochrany prírody a tvorby krajiny.

g) Základné demografické údaje a prognózy

Obec Litmanová je malé vidiecke sídlo s počtom 635 obyvateľov podľa Slovenského štatistického úradu k 31.12.2021. Počet obyvateľov obce dlhodobo stagnuje, čo súvisí s polohou a funkciou sídla v území a zložením obyvateľstva. Demografická skladba obyvateľstva je regresívna, podiel obyvateľov v produktívnom veku v roku 2011 bol 69,7%, v poproduktívnom veku 16,1 %, obyvateľov v predproduktívnom veku 14,2 %, demografický index bol 88. Priemerný vek obyvateľov bol 36,09 rokov. Ekonomicky aktívnych bolo 42,7 % obyvateľov obce, nezamestnaných bolo 35 (5,5 %) občanov. Vo vzdelanostnej štruktúre prevládajú obyvatelia so stredným vzdelaním, stredoškolské vzdelanie má 46,6 % a vysokoškolské vzdelanie 10,9 % obyvateľov. Najviac obyvateľov pracuje v stavebníctve, zdravotníctve a verejnej správe, pričom až 80 % ekonomicky aktívnych obyvateľov dochádza do zamestnania mimo obec. Obyvateľstvo má prevažne rusínsky pôvod, najpoužívanejším jazykom v domácnostiach je rusínsky (55%), ako materinský jazyk ho uvádza 42 % obyvateľov, ale k rusínskej národnosti sa hlási len 13,1 % a k slovenskej národnosti 82,3 % obyvateľov. V obci nie je národnostná škola. Obec je pomerne homogénna z hľadiska vierovyznania, prevláda obyvateľstvo gréckokatolíckeho vierovyznania (87,0 %), rímskokatolíckeho vyznania je 5,6 a pravoslávneho 3,3 % obyvateľov.

Na stabilizáciu obyvateľstva priaznivo vplyva dobrá dopravná dostupnosť okresného mesta a aspoň malá vlastná hospodárska základňa obce. Predpokladaný trend mierneho rastu počtu obyvateľov obce v budúcnosti je v súlade s postavením sídla a s jeho funkciou podľa koncepcie rozvoja územia stanovenej v ÚPN Prešovského samosprávneho kraja. Hlavnými rozvojovými funkciami na území sídla budú funkcie obytná a rekreačná. Na základe uvedených skutočností v územnom pláne je potrebné počítať s miernym nárastom počtu obyvateľov založeným najmä na prirodzenom prírastku obyvateľstva.

Návrh územného plánu bude vychádzať z nasledovného predpokladaného vývoja počtu obyvateľov:

Rok	1991	2001	2011	2015	2020	2030	2040	2050
Počet obyvateľov	654	642	641	643	635	650	670	700

Na základe uvedeného predpokladu vývoja počtu obyvateľov a všeobecného trendu znižovania obložnosti bytov je potrebné vychádzať z nasledujúcej potreby počtu bytov v návrhovom období:

Rok	1991	2001	2011	2015	2020	2030	2040	2050
Počet obývaných bytov	176	180	186	190	193	200	210	220
Obložnosť (obyv./byť)	3,7	3,6	3,45	3,4	3,3	3,25	3,2	3,2

Pre dosiahnutie tohto predpokladaného počtu obývaných bytov je v návrhovom období potrebné vybudovať cca 40 bytov, z toho 15 ako náhradu nevyhovujúceho bytového fondu a neobývaných bytov. Predpokladaný trend rastu počtu obyvateľov by mal byť dlhodobejší a môže sa aj zrýchliť v prípade výraznejšej investície do miestnej ekonomiky v obci alebo v sídlach v blízkom okolí. Preto je potrebné vytvoriť v územnom pláne aj priestorovú rezervu pre ďalší výhľadový rozvoj bývania v obci.

h) Požiadavky na urbanistickú kompozíciu obce

Obec Litmanová sa urbanisticky vyvíja ako radové cestné sídlo s vyvinutou centrálnou zónou obce v priestore medzi obecným úradom a materskou školou, kde sa nachádzajú hlavné objekty občianskej vybavenosti obce – obecný úrad s hasičskou zbrojnicou, obchody a hostinec, materská škola, kostoly, dom smútku a pod. Hlavnou urbanistickou osou obce je prieťah cesty III. triedy vedúci z južného

okraja cez centrum obce ku odbočke k lyžiarskym vlekom, vedľajšou osou ulica vedúca pozdĺž potoka Veľký Lipník.

V koncepcii rozvoja obce je potrebné podporiť posilňovanie centra obce vytváraním polyfunkčnej zástavby v jej centre kompozične riešenej podľa hlavnej urbanistickej osi a rozvojom verejných priestranstiev. Pôdorys obce sa má rozvíjať v kompaktnom tvare prednostne na plochách v dochádzkovej vzdialenosti do centra obce. Nové obytné plochy navrhnuť v nadväznosti na súčasne zastavané územie obce v lokalitách s výhodnými podmienkami na výstavbu technického vybavenia územia. Ako samostatné kompozičné celky riešiť poľnohospodársky dvor, lyžiarske stredisko Fakľovka a pútnický areál Zvir. Navrhnuť plochy pre rozvoj vybavenosti lyžiarskeho strediska, stabilizovať priestor pre lyžiarske zjazdovky a horské dopravné zariadenia. Navrhnuť rekreačné aktivity v krajine, turistické a cyklistické trasy a ďalšiu infraštruktúru pre rozvoj cestovného ruchu rozvíjať v nadväznosti na susedné obce.

V hmotovej a výškovej kompozícii zástavby by malo dominovať centrum obce a jej hlavná urbanistická os. Kompozičnou dominantou obce pritom má ostať veža miestneho kostola.

i) Požiadavky na obnovu, prestavbu a asanáciu obce

Na území obce nie sú plochy vyžadujúce osobitné riešenie ich obnovy, prestavby alebo asanácie.

j) Požiadavky na riešenie rozvoja dopravy a koncepcie technickej infraštruktúry

Obec je dopravne sprístupnená cestou III. triedy č. 3128 Stará Ľubovňa - Litmanová, ktorá končí v pútnickom areáli na hore Zvir. Na túto cestu sa napája sieť miestnych komunikácií a účelových ciest. Prieťah cesty III. triedy cez zastavané územie obce aj jej úsek od hospodárskeho dvora po pútnický areál nemajú dostatočnú šírku a kapacitu najmä na väčšie podujatia. V územnom pláne je potrebné navrhnuť prestavbu koridoru cesty III. triedy s uplatnením technických parametrov cesty kategórie C 7,5/80 mimo zastavané územie obce, úsek cesty III. triedy vedúci obcou pre funkciu zbernej komunikácie kategórie B3 – MZ 8,0/50. Do územného plánu zapracovať návrh výstavby úseku cesty III. triedy prepájajúcej Litmanovú s cestou II. triedy č.543 pri obci Kamienka a trasu cestného obchvatu obce prevádzajúceho dopravu smerujúcu do lyžiarskeho strediska a pútnického areálu mimo obytné územie obce.

Väčšina miestnych komunikácií má funkciu obslužnú, budú navrhnuté na úpravu na kategóriu C3 - MO 7,5/50 alebo MO 6,5/40. V šírkoovo nedostatočných podmienkach je potrebné zväžiť riešenie jednosmerných ciest alebo ukľudnených komunikácií kategórie MOK alebo D1 s obmedzenou automobilovou dopravou. Dopravné napojenia lokalít novej výstavby riešiť na základe výhľadovej intenzity dopravy, podľa možnosti systémom obslužných komunikácií a ich následným napojením na cestu vyššieho významu v súlade s STN. Cieľom riešenia je hierarchicky usporiadaný systém miestnych komunikácií zabezpečujúci obsluhu všetkých pozemkov v obci. V rámci riešenia komunikačného systému je potrebné navrhnuť spôsob odstránenia dopravných závad najmä v križovatkách.

Pre rozvoj pešej dopravy treba v zastavanom území navrhnuť dobudovanie chodníkov pri ceste III. triedy a miestnych komunikáciách kategórie C3 alebo samostatných peších ťahov v obci a okolí. Pešie a cyklistické trasy navrhnuť a vyznačiť i v širších súvislostiach k príľahlému územiu. V obci aj celom katastrálnom území je potrebné riešiť doplnenie a skvalitnenie trás pre cyklistickú dopravu, najmä cyklotrás vedúcich do susedných obcí vrátane cezhraničných cykloturistických trás.

Návrh statickej dopravy vypracovať v zmysle STN 73 6110. Pri zariadeniach občianskej vybavenosti je potrebné doplniť parkovacie plochy mimo vozovkovú časť ciest. Osobitne je potrebné riešiť sezónne a dočasné parkovacie plochy pre lyžiarske stredisko a pútnický areál.

Prehodnotiť umiestnenie a vybavenosť zastávok hromadnej dopravy v zmysle STN 73 6425 a vyznačiť ich pešiu dostupnosť. Do riešenia dopravy zahrnúť prvky integrovaného systému dopravy, preferencie nemotorovej dopravy a podporu elektromobility.

Do územného plánu je potrebné zahrnúť výstavbu technickej infraštruktúry v lokalitách novej výstavby. Vodné hospodárstvo riešiť v súlade s „Plánom rozvoja verejných vodovodov a verejných

kanalizácií“ a Vodným plánom SR. Rozvíjať zásobovanie pitnou vodou z miestnych zdrojov, v územnom pláne zapracovať koncepciu riešenia čistenia odpadových vôd rešpektujúcu záujmy ochrany prírody. Aj v lokalitách s existujúcimi vzdušnými elektrickými a telefónnymi rozvodmi navrhnuť trasy káblových rozvodov s uložením do zeme. Rekonštrukciu telekomunikačných rozvodov riešiť optokáblami pre umožnenie využívania všetkých druhov digitálnych služieb. Pri navrhovaní inžinierskych sietí tieto prednostne situovať mimo teleso cesty III. triedy. Pri návrhu rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma existujúcich inžinierskych sietí.

k) Požiadavky na ochranu prírody a krajiny, kultúrneho dedičstva, na ochranu prírodných zdrojov, ložísk nerastov a všetkých ďalších chránených území a ich ochranných pásiem vrátane požiadaviek na zabezpečenie ekologickej stability územia

Obec leží v krajinársky hodnotnom prostredí Ľubovnianskej vrchoviny, pričom kataster obce zasahuje až po hrebeň tohto pohoria. V riešenom území sa nachádzajú vyhlásené územia ochrany prírody aj nadradené prvky územného systému ekologickej stability nadregionálneho a regionálneho významu.

Západnou hranicou katastra vedie hranica územia Pieninského národného parku. Tok potoka Veľký Lipník od južného okraja obce je Prírodnou pamiatkou Litmanovský potok s 5. stupňom ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny a ochranným pásmom v šírke 60 m od brehovej čiary s 3. stupňom ochrany, V katastri obce je viacero skalných bráľ, ktoré sú súčasťou územia európskeho významu SKUEV0339 Pieninské bradlá s 2.stupňom ochrany podľa zákona o OPK.

Najvýznamnejšími prvkami územného systému ekologickej stability (ÚSES) v riešenom území sú biokoridory a biocentrá regionálneho významu. Po východnom okraji katastra vedie regionálny biokoridor Eliášovka – Malý Lipník, v severnej časti regionálny biokoridor Potok Veľký Lipník, na ich priesečníku je regionálne biocentrum Okrúhle. Južným okrajom katastra vedie biokoridor regionálneho významu Jarabinské tiesňavy, severne od lyžiarskeho strediska sa nachádza biocentrum regionálneho významu Litmanovský potok. ŠOP SR eviduje v katastri obce aj lesné a lúčne biotopy národného a európskeho významu.

V rámci spracovania územného plánu obce je potrebné navrhnuť miestny územný systém ekologickej stability, predmetom ktorého má byť doplnenie nadradených prvkov ÚSESu o reálne prvky ekologickej stability na miestnej úrovni. Všetky vymedzené prvky ÚSES je potrebné akceptovať ako záujmové územia ochrany prírody, ako územia s ekostabilizačnou funkciou a nezasahovať do nich takými aktivitami, ktorými by bola narušená ich funkcia. Pozdĺž vodných tokov zachovať voľné plochy pre výsadbu sprievodnej a brehovej vegetácie. Minimalizovať technické úpravy vodných tokov, rešpektovať ich záplavové územia, protipovodňovú ochranu spájať s prvkami na racionálne využívanie povrchových vôd s cieľom znižovať negatívne prejavy klimatických zmien.

Pri riešení územného plánu je potrebné zaoberať sa tiež týmito požiadavkami:

- Stabilizovať plochy so skupinovou a líniovou nelesnou drevinovou vegetáciou v extraviláne a tieto plochy vymedziť ako plochy s ekostabilizačnou funkciou
- Zachovať ochranu krajinných scenérií a krajinného obrazu pred znehodnotením nevhodným umiestňovaním stavieb, stanoviť limity v pohľadovo exponovaných lokalitách
- Neumiestňovať v alúviách vodných tokov zástavbu, ktorá by následne vyžadovala realizáciu technických protipovodňových opatrení/stavieb a v enklávach podmáčaných a zamokrených plôch v ostatnom území vylúčiť návrhy na stavebnú činnosť a iné zásahy.

Prvky ÚSES na všetkých hierarchických úrovniach ako aj ostatné záujmové územia ochrany prírody a krajiny je potrebné vyznačiť vo výkrese ochrany prírody a krajiny.

V katastri obce, osobitne v intraviláne, špecifikovať plochy pre realizáciu náhradnej výsadby za výrub drevín.

ÚPN obce je strategický dokument v zmysle zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a pri obstarávaní ÚPD je potrebné postupovať v zmysle § 4 uvedeného zákona.

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu, v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok (ďalej ÚZPF), je zapísaná národná kultúrna pamiatka:

- Kostol gr.kat. sv. Michala Archanjela, č. ÚZPF 10110/1, parcela KN-C č.1 k.ú. Litmanová.

V bezprostrednom okolí národnej kultúrnej pamiatky (10 m od obvodového plášťa) nemožno vykonávať stavebnú ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť jej pamiatkové hodnoty.

Krajský pamiatkový úrad Prešov určil územia s predpokladanými archeologickými nálezmi, ktoré je potrebné vyznačiť v grafickej časti územného plánu:

1. historické jadro obce – územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia novoveku (prvá písomná zmienka o obci z roku 1564)

2. ojedinelé a bližšie nelokalizované nálezy : severne od intravilánu obce – nálezy pravekej štiepanej kamennej industrie.

V obci je aj viacero zachovaných objektov ľudovej architektúry, ktoré je vhodné vyhlásiť za miestne pamätihodnosti a zachovať.

V katastri obce sa nenachádzajú vyhradené ložiská nerastov alebo ťažobné priestory. Nachádzajú sa v ňom evidované zosuvné územia, hodnotené územie patrí do rajónu potenciálne nestabilných až nestabilných území. Územie je citlivé na väčšie antropogénne zásahy. Zosuvné územia je potrebné rešpektovať v koncepcii využitia územia ako plochy len podmienene vhodnú pre výstavbu, vhodnosť a podmienky ich stavebného využitia je potrebné overiť a posúdiť inžinierskogeologickým prieskumom.

Predmetné územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia, preto pri návrhu obytnej zástavby uprednostniť plochy s nízkym radónovým rizikom. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 98/2018 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

l) Požiadavky z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného a technického vybavenia územia

Katastrom obce prechádzajú trasy nadradených systémov niektorých druhov technického vybavenia územia.

V riešení územného rozvoja je potrebné rešpektovať existujúcu trasu cesty III. triedy, navrhnuť jej kategóriu a obchvat zastavaného územia obce. V zastavanom území rešpektovať šírkové usporiadanie cesty III. triedy v kategórii MZ 8/50 vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 73 6110, mimo zastavané územie jej šírkové usporiadanie v kategórii C 7,5/80 v zmysle STN 73 6101. Mimo zastavané územie obce rešpektovať ochranné pásmo cesty III. triedy 20 m od osi cesty. Cestnú sieť doplniť prepojením Litmanová – Kamienka cestou III. triedy.

Rešpektovať je potrebné trasy existujúceho 22 kV elektrického vedenia, stredotlakového plynovodu, prírodných a zásobovacích vedení miestneho vodovodu a kanalizácie v celom riešenom území, v prípade potreby navrhnuť ich preložky.

m) Požiadavky vyplývajúce zo záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami a civilnej ochrany obyvateľstva

Z hľadiska ochrany obyvateľstva pred ohrozením je potrebné riešiť úpravu šírkoovo nevyhovujúcich miestnych komunikácií pre prístup hasičskej techniky, sanitných a prípadne evakuačných vozidiel ku všetkým objektom v obci.

Vodné toky v riešenom území nemajú kapacitu na odvedenie prietoku Q_{100} – ročnej veľkej vody. Pre ochranu obce pred privalovými vodami je potrebné vymedziť záplavové územia miestnych tokov a navrhnuť spôsob ochrany súčasného aj navrhovaného zastavaného územia obce pred povodňovými vodami. Pozdĺž brehov miestnych tokov ponechať územnú rezervu šírky 5 m pre potreby ich opráv a údržby. V rámci protipovodňových opatrení je potrebné navrhnuť aj celkovú úpravu vodného režimu katastrálneho územia obce, rozširovať opatrenia na spomalenie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby

a zároveň navrhnúť opatrenia na zachytávanie plávajúcich látok tak, aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente.

Požiadavky na ochranné stavby CO obyvateľstva spracovať v územnom pláne obce v textovej a grafickej časti plánu v zmysle vyhlášky č.55/2001 Z.z. v súlade s vyhl. MV SR č.532/2006 Z.z. Do riešenia zahrnúť hlavné body podľa plánu ukrytia obyvateľov obce.

n) Požiadavky na riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce

Kataster obce je rozčlenený na zastavané územie vlastnej obce, poľnohospodársky areál, lyžiarske stredisko, pútnický areál a poľnohospodársku a lesnú krajinu. Nezastavané plochy sú hospodársky využívané, poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo tvorí súčasť ekonomickej základne obce. Samotná obec sa nachádza v južnej časti katastra, kde prevláda poľnohospodárske využívanie územia, rekreačný a pútnický areál sú v severnej časti katastra, kde prevládajú lesy doplnené lúkami a pasienkami. Vychádzajúc z toho je potrebné navrhnúť optimálne využívanie jednotlivých častí územia obce v súlade so zásadami trvalo udržateľného rozvoja s cieľom zabezpečenia kvalitného životného prostredia a ochrany prírody.

V rámci katastrálneho územia obce je potrebné riešiť:

- koncepciu využívania územia v súlade s potenciálom územia
- koordináciu územného rozvoja obce, najmä rozvoja zastavaného územia obce a jeho obytnej funkcie vo vzťahu k dopravnej a technickej infraštruktúre
- rozvoj funkcií rekreácie a cestovného ruchu v súlade s rekreačným potenciálom krajiny
- stabilizáciu a rozvoj lyžiarskeho areálu a rekreačnej zóny v jeho okolí
- do koncepcie urbanistického rozvoja a funkčného využitia územia zapracovanie koncepcie ochrany prírody a tvorby krajiny s osobitným dôrazom na opatrenia v trasách biokoridorov
- protipovodňovú ochranu územia a využitie plôch v záplavových územiach miestnych vodných tokov. Súčasťou riešenia majú byť opatrenia na úpravu vodného režimu územia, vodozádržné a protierózne opatrenia, viacúčelové vodné nádrže a záchytné poldre.

V návrhu rozvoja zastavaného územia vlastnej obce je potrebné navrhnúť rozvoj jednotlivých častí obce v súlade so založenou štruktúrou sídla. Riešenie bude založené na využití všetkých územných rezerv v súčasnom zastavanom území obce a využívaní nadväzujúcich plôch najmä na jeho západnom a južnom okraji. Pri riešení je potrebné zohľadniť predpoklad ďalšieho rozvoja obce aj po návrhovom období územného plánu.

Centrum obce tvorí územie vymedzené zariadeniami občianskej vybavenosti (obecný úrad, kostol, obchod). Rozvoj občianskej vybavenosti v centre bude tvorený najmä prestavbou a rozširovaním existujúcich objektov, prípadne aj zmeny využitia pôvodných rodinných domov na polyfunkčné objekty alebo objekty občianskej vybavenosti. Centrum bude dotvorené úpravou verejných priestranstiev, základom ktorej bude dobudovanie chodníkov, tvorba peších plôch a sadové úpravy plôch zelene.

Obytná zóna sa bude rozvíjať novou výstavbou najmä na disponibilných plochách v lokalitách Záhrady, Horbok, Durbachivka a Záhumnie. V súčasne zastavanom území obce budú postupne zastavované voľné plochy prelúk a väčších záhrad v existujúcej zástavbe.

Pre vytvorenie podmienok na rozvoj podnikateľských aktivít, ktoré majú priniesť do obce ďalšie pracovné príležitosti, bude súčasťou urbanistickej koncepcie rozvoja obce aj rozvoj výrobnno-skladovej zóny, ktorej základom je hospodársky dvor JRD.

Mimo samotnú obec navrhnúť koncepciu ďalšieho rozvoja areálov rekreácie a cestovného ruchu. Navrhnuť koncepciu rozvoja lyžiarskeho strediska Fakľovka najmä doplnením ubytovacích kapacít a doplnkových služieb s cieľom posilňovania celoročného využívania areálu. Pre pútnický areál na hore Zvir navrhnúť najmä riešenie dočasných kapacít dynamickej a statickej dopravy pre hromadné podujatia (púte) v dochádzkovej vzdialenosti k samotnému areálu.

o) Požiadavky na riešenie bývania, občianskeho vybavenia, sociálnej infraštruktúry a výroby

Bývanie riešiť ako hlavnú funkciu vlastného sídla. V území navrhovať najmä výstavbu rodinných domov, doplnkovo aj obecných nájomných bytov. Do rozvoja bývania zahrnúť aj rekonštrukciu alebo prestavbu neobývaných a dispozične nevyhovujúcich objektov. V územnom pláne riešiť plochy pre prírastok minimálne 50 bytov tak, aby bola vytvorená dostatočná rezerva pre zohľadnenie nerovnomerného a neúplného zastavovania jednotlivých navrhnutých lokalít.

V nadväznosti na rozvoj bývania riešiť dopĺňanie základnej občianskej vybavenosti. V územnom pláne je potrebné vymedziť plochu pre výstavbu ďalších športových ihrísk v obci, detských ihrísk v obytných zónach. Riešiť revitalizáciu areálu futbalového ihriska. V rámci rozvoja služieb rekreácie a cestovného ruchu riešiť doplnenie zariadení služieb, stravovacích a ubytovacích zariadení (chaty, chalupy, penzióny). Je potrebné riešiť zlepšenie podmienok a zvýšenie kapacít zariadení pre kultúrno-spoločenské aktivity a sociálnu starostlivosť.

V územnom pláne je potrebné navrhnuť spôsob ďalšieho rozvoja lyžiarskeho strediska a pútnického areálu s cieľom zlepšovania ich služieb a zvyšovania návštevnosti. V katastri obce je potrebné navrhnuť sieť peších, cyklistických a bežeckých turistických trás a náučné chodníky využívajúce miestne atraktivity ale aj cieľové body v okolí území. Navrhnuť miesta cezhraničných prepojení turistickej infraštruktúry.

V územnom pláne riešiť rozvoj hospodárskej základne obce najmä v oblasti služieb a drobnej výroby vrátane využívania miestnych produktov. Riešiť intenzívnejšie využitie existujúceho hospodárskeho dvora, nové výrobné a skladovacie plochy umiestniť do blízkosti cesty III. triedy.

p) Požiadavky z hľadiska životného prostredia

Základnou požiadavkou z hľadiska životného prostredia je riešenie rozvoja obce trvalo udržateľným spôsobom s rešpektovaním zásad ochrany prírody a krajiny. Pre skvalitnenie obytného prostredia je potrebné dotvoriť verejné plochy, chrániť a skvalitniť existujúce a navrhnuť nové plochy verejnej zelene. V extraviláne navrhnuť prvky krajinej zelene zapojené do územného systému ekologickej stability.

Nakladanie s odpadmi riešiť v súlade s aktuálnym programom odpadového hospodárstva obce. Je potrebné navrhnuť kompostovisko na zelený odpad a opatrenia na zabránenie vzniku nelegálnych skládok v katastri obce. Posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy (hluk, emisie) a v prípade potreby navrhnuť opatrenia na ich elimináciu. Pri návrhu nových lokalít bývania v blízkosti cesty III. triedy dodržať pásmo hygienickej ochrany pred negatívnymi účinkami z dopravy, resp. zaviazat' investorov na vykonanie opatrení na stavbách eliminujúcich tieto negatívne účinky.

V celom riešenom území navrhnuť adaptačné opatrenia na klimatické zmeny vrátane opatrení na hospodárenie so zrážkovou vodou.

q) Osobitné požiadavky z hľadiska ochrany poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu

Pre ochranu poľnohospodárskej pôdy pred vodnou eróziou je potrebné prehodnotiť súčasné členenie plôch v poľnohospodársky využívaných časti katastra. V poľnohospodárskej krajine je potrebné dotvoriť systém krajinej ochrannej zelene spomaľujúcej odtok povrchových vôd a tým znižovanie erózie pôdy.

Pri návrhu územného plánu je potrebné rešpektovať zásadu ochrany najkvalitnejších a najproduktívnejších pôd podľa zákona o ochrane pôdneho fondu, dbať na ochranu a využívanie poľnohospodárskej pôdy a riadiť sa zásadami ochrany v zmysle § 12 ods. 1 a 2 uvedeného zákona. V záväzných regulatívoch územného plánu uplatniť tieto regulatívy:

- zabezpečiť ochranu ucelených plôch poľnohospodárskych pôd v katastri pred ich zástavbou
- vytvárať podmienky a podporovať opatrenia zamerané na udržanie ekologickej stability územia udržiavaním a obnovou zdravých trvalých trávnych porastov s cieľom zachovania krajinného rázu poľnohospodárskej krajiny

- vytvárať podmienky a podporovať opatrenia zamerané na elimináciu erózie poľnohospodárskych a lesných pôd a zosuvy svahov.

Vyhodnotenie a zdôvodnenie perspektívneho odňatia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske využitie alebo lesnej pôdy bude spracované v samostatnej prílohe.

r) Požiadavky na riešenie vymedzených častí územia obce, ktoré je potrebné riešiť územným plánom zóny

V územnom pláne je možné vymedziť časti územia obce pre riešenie územným plánom zóny ak z riešenia územného plánu taká potreba vyplynie.

s) Požiadavky na určenie regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania územia

Regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia je potrebné navrhnúť pre všetky navrhované ale aj existujúce zastavané plochy v riešenom území. Územný plán stanoví priestorové a funkčné regulatívy formou záväzných a doporučených regulatívov pre jednotlivé funkčné plochy, ktoré budú východiskom pri umiestňovaní stavieb a ich rekonštrukciách.

V návrhu sa formou záväzných regulatívov stanoví využívanie všetkých disponibilných plôch v navrhnutom zastavanom území obce s rešpektovaním požiadaviek na environmentálne vhodné a bezpečné využívanie územia. Požadujú sa nasledovné regulatívne prvky:

- funkčná využiteľnosť pozemkov - hlavné, doplnkové a neprípustné funkcie
- obmedzujúce prvky, javy a činnosti v území
- maximálna zastavateľnosť pozemku, podiel zelene
- podlažnosť resp. výška zástavby.

V záväznej časti budú určené hranice zastavaného územia, usporiadania verejného dopravného, občianskeho a technického vybavenia územia, verejnoprospešné stavby, chránené časti krajiny, prvkov ÚSES-u, zásady ochrany a využívania prírodných zdrojov, tvorby zelene a ostatné požiadavky v súlade s ustanovením § 13 ods.3 bod b) zákona č.50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov o územnom plánovaní a stavebnom poriadku.

V dokumentácii sa vyžaduje znázornenie všetkých druhov ochranných pásiem.

t) Požiadavky na vymedzenie plôch pre verejnoprospešné stavby

V územnom pláne obce je potrebné vymedziť plochy pre verejnoprospešné stavby uvedené v Územnom pláne Prešovského samosprávneho kraja a verejnoprospešné stavby navrhnuté v územnom pláne obce. Vymedzenie plôch pre verejnoprospešné stavby je potrebné zdokumentovať v prehľadnej tabuľke v návrhu záväznej časti ÚPN a grafickou formou vo výkrese schéma záväzných častí.

u) Požiadavky na rozsah a úpravu dokumentácie územného plánu

Rozsah a obsah dokumentácie bude vypracovaný v súlade s § 12 vyhl. MŽP SR č.55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii. Bude obsahovať textovú časť, grafickú a dokladovú časť. Textová časť sa bude skladať zo smernej sprievodnej správy a návrhu záväznej časti územného plánu. Grafická časť bude obsahovať hlavný výkres – komplexný urbanistický návrh rozvoja v rozsahu celého katastrálneho územia obce – a doplnkové výkresy. Mierka hlavného výkresu bude 1:5000, výkresov zastavaného územia 1:2.000, výkres záujmového územia bude v mierke 1:25.000. Dokladová časť bude obsahovať všetky písomné vyjadrenia, stanoviská, podklady, údaje a pod. týkajúce sa obce a jej územného plánu, získané spracovateľom v dobe jeho spracovania. Územný plán bude na uloženie dodaný v troch tlačných a jednom elektronickom vyhotovení.

Ing.arch. Vladimír Ligus